

SILOE

List želivských farníků, terciářů a přátel kláštera

Vánoce 2020

900 Prémontré
* N * O * R * B * E * R * T * U * S

Milí přátelé želivského kláštera, terciáři a farníci,

stojíme na začátku Jubilejního roku premonstrátského řádu. Náhoda, že jsme to právě my, kdo může slavit 900 let od založení premonstrátského řádu spolu s vámi. U Hospodina náhody neexistují. Zkrátka, jsme zde a zveme vás k slavení na vnější i vnitřní rovině.

Na Boží hod vánoční v roce 1121 sv. Norbert složil s prvními členy slavné sliby, a to se počítá za datum založení nového řeholního proudu. Právě proto jsme do oslav zařadili dvě vánoční období. Jedno z hesel našeho nadcházejícího roku je: Nativitas Christi – Nativitas Ordinis. To přeloženo znamená: Narození Krista – Narození řádu. Kdyby Pán Ježíš nepřišel na tento svět, premonstráti by neexistovali. A jestliže Nebeský Otec plánoval příchod svého Syna, aby nás zachránil, s ním z Jeho Prozřetelnosti vznikli také premonstráti a premonstrátky. Co řádů již vzniklo, ale také zaniklo. Chceme společně s vámi děkovat za to, že jsme zde již tak dlouhou dobu, přes všechny peripetie. Toužíme vás uvidět na společné oslavě, která se v našem klášteře, dá-li Pán, uskuteční v sobotu 7. srpna 2021 za účasti olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera, který přislíbil účast. Pozvali jsme právě jeho, protože to byl jeden z olomouckých biskupů, Jindřich Zdík, který premonstráty pozval do českých zemí krátce po založení.

Nevíme, co všechno bude možné uspořádat. Kvůli Covidu se vše nyní těžce plánuje. A rozhodně neplánujeme nějaké velkolepé akce, protože korona a kůrovec vše komplikují. Ale Nebeský Otec to ví a jsme v jeho rukou. V každém případě vše, co se bude v klášteře odehrávat, ponese se v duchu jubilea až do 9. ledna 2022. Vrchol jubilea nastane o Vánocích 2021, ale již nyní začínáme! Především vás chceme již nyní pozvat k modlitbě za náš řád a za náš klášter, abychom žili dál. Je to velká otázka: Co dělat a jak žít, abychom měli dorost a budoucnost a původní myšlenka sv. Norberta nezanikla.

Tak jak v životě člověka jsou chvíle těžké i chvíle rozvoje a úspěchu, tak to můžeme vidět i na našem řádu, nebo želivském klášteře. Ustát vše, bojovat dobrý boj a dokončit běh, jak říká apoštol Pavel, chce i náš řád, což jsou bratři, sestry kanonicky i sestry premonstrátky z kongregace na Svatém Kopečku. My všichni vás opravdu prosíme o modlitbu, aby tento rok, který jsme započali přinesl ještě větší milost, horlivost a vítr do plachet.

P. Tadeáš Róbert Spišák, O.Praem.

PREMONSTRÁTSKÝ ŘÁD V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU

Počátky premonstrátského řádu v českých zemích jsou spojeny s osobou olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. Ten se na cestě do Svaté země v roce 1138 seznámil s premonstrátským řádem a chtěl jej uvést do Čech a na Moravu. V roce 1143 bylo na jeho žádost vysláno několik premonstrátů z opatství Steinfeld, které se nachází v dnešní diecézi Aachen (Cáchy), do Prahy. Tam založili první komunitu nazvanou Sion, známou též pod jménem Strahov.

Ze Steinfeldu vzniká další založení v Čechách, a to Želiv (1149), odkud bylo založeno Milevsko (1187), dnes kanonie, kterou spravuje strahovský klášter. Zdík dal želivskému klášteru jméno Fontes Siloe (Prameny Siloe). Za husitských válek byl klášter skonfiskován a v roce 1590 byl obnoven strahovským opatem Questenberkem.

Zakladatelem kláštera Teplá (1193) byl blahoslavený Hroznata, jeden ze světců českých zemí.

Záhy po založení prvního premonstrátského kláštera vznikají také sesterské kláštery:

1144 Doksany, 1149 Louňovice, 1183 Kounice, 1202 Chotěšov a 1211 Nová Říše.

Klášter sester v Doksanech byl obnoven po sametové revoluci a tvoří ženskou kanonii. Ženský klášter v Nové Říši se po dějinných peripetiích v roce 1641 stal mužskou kanonií.

Reformy císaře Josefa II. zrušily všechny ženské kontemplativní kláštery. V roce 1902 strahovský premonstrát Vojtěch Frejka založil Kongregaci sester premonstrátek, které po formaci v kontemplativním klášteře premonstrátek v Polsku začaly žít na Svatém Kopečku a odtud se rozšířily do dalších míst v Čechách a na Slovensku. Dnes mají 6 komunit na tomto území a do zahraničí vyslali dvě menší komunity (Rakousko, USA). Dějiny slovenských premonstrátů jsou spjaté s kláštery v Uhersku. Dnes jediný funkční klášter v Jasově na východním Slovensku byl založen před rokem 1173 z Velkého Varadína (dnes Rumunsko).

SLOVO OPATA JÁCHYMA

Kvapem přišla chvíle, kdy jsme vstoupili do jubilejního roku a budeme si slavnostně připomínat vznik našeho premonstrátského řádu. Už dlouhých 900 let nás dělí od jeho založení sv. Norbertem, světce, na něhož můžeme být právem hrdi a jehož odkaz bychom měli chránit jako poklad.

Mohlo by se zdát, že v současné postmoderní době už jsme úplně někde jinde, daleko od záměrů a vizí z dob vzniku řádu tam daleko v odlehklém, lesy a bažinami obklopeném údolí Prémontré ve Francii. Právě tam Boží prozřetelnost přivádí Norberta v doprovodu biskupa Bartoloměje, (synovce tehdejšího papeže Kalixta II.), u kterého zrovna nějaký čas pobýval. Tam ve staré kapli v lesích chtěl sám přečkat noc na modlitbách a skutečně mu tam bylo zjeveno místo vhodné pro zbudování zázemí pro plánovanou novou řeholní komunitu.

Nechci zde opisovat životopis sv. Norberta, jednak bych popsal příliš mnoho listů papíru, jednak si ho může každý snadno vyhledat na internetových stránkách. Mou snahou je v jednotlivých zastaveních rozkrývat, v čem můžeme i dnes našeho zakladatele následovat. A to se samozřejmě netýká jen nás, premonstrátů. Jeho narození (někdy mezi r. 1080-1085, hrad nedaleko Xanten, Německo) předchází zvláštní prožitek jeho matky Hedviky, kdy jí ve snu hlas z nebe sděluje, že pod srdcem nosí budoucího arcibiskupa, který bude vážený u Boha i u lidí. Zřejmě i na základě toho volí pro něj rodiče duchovní dráhu. Sám sv. Norbert má ve svém životě několik zjevení. Kromě již výše zmíněného např. to, kdy mu Panna Maria podává bílé řeholní roucho nebo kdy mu sv. Augustin předává řeholi, tj. soubor pravidel pro život komunity. Obojí pak pro svůj nový řád přijímá – dodnes oblékáme bílý hábit, škapulír a cingulum a dodnes se řídíme

pravidly sv. Augustina. Když se Norbert vydává do Kolína, aby získal ostatky světců pro chrám vybudovaný v Prémontré, je mu po nočních modlitbách zjeveno, kde se má kopat, ačkoli to bylo v místech, kde to nikdo nepředpokládal. K údivu všech se tam opravdu našly ostatky sv. Gereona a též jedné průvodkyně sv. Voršily, které si pak slavnostně do Prémontré odváží. Další důležité Boží slovo, které ho volá pro službu arcibiskupa v Magdeburgu, poslouchá dosti nerad, neboť mu kříží plány a nutí ho opustit komunitu, nicméně podvolí se, když je následně skutečně o přijetí biskupského úřadu požádán a setrvává v něm až do své pokojné smrti v r. 1134. (Do svého nového sídla přichází ze všech poslední, bos a v prostém řeholním roucho. Stráž tím zmátl natolik, že se ho pokouší dosti zhurta vykázat, považujíc ho za opovážlivého chudase, který se chce drze vetřít dovnitř). O tomto všem píšu proto, že právě jedním z poselství sv. Norberta pro nás je, že máme být stejně jako on citliví k vnímání Božího hlasu, o důležitých věcech se vždy prvně radit v modlitbách s Bohem a jeho vůli poslechnout, i když se nám může zdát podivná a není třeba vůbec v souladu s našimi představami. Je dobré všimnout si toho hlasu, nepřehlušovat ho smrštěnými nejrozumnějšími podněty zvenčí, spoustou balastu a nepotřebných informací, všimnout tím hlukem a neklidem tohoto světa, který nás okrádá o pozornost a někdy překrývá právě to nejdůležitější. Když máme někdy uvnitř pocit, že je potřeba něco udělat, někomu třeba zatelefonovat i v hodně neobvyklou dobu, navštívit někoho atd. a stále se nám to vrací na mysl, i to může být poselství od Pána Boha a bývá dobré toto neodkládat... Další velice inspirující skutečností z Norbertova života je jeho obrácení, ke kterému dochází za podobných dramatických okolností jako u sv. Pavla, ale ne tak náraz. Norbert nejprve jako bohatý mladý šlechtic,

vzdělaný, moudrý, a navíc i vynikající řečník, žije životem běžným pro mladé dvořany. Pro své schopnosti a původ má přístup jednak na biskupský dvůr v Kolíně, jednak do blízkosti císaře Jindřicha V., stává se jeho sekretářem a dvorním kaplanem, ačkoli je velmi mladý a má pouze podjáhenské pomazání. Způsob jeho života nenasvědčuje tomu, že by si chtěl zvolit kněžské povolání. Velmi jej však zasáhlo, když v r. 1111 provází císaře do Říma a tam je svědkem, jak se Jindřich V. lstí a násilím zmocní papeže Paschala II., nechává ho odvléci do Německa, aby tam na něm vynutil potvrzení investitury, týkající se jmenování biskupů a též aby se od něj nechal korunovat. Tehdy se začíná v Norbertovi probouzet křesťanské svědomí, prosí papeže o odpuštění a dostává od něj požehnání i rozhrěšení. Dobrá setba, kterou v dětství do jeho duše zasela jeho zbožná matka, začíná pozvolna klíčit. Oddaluje se od Jindřicha a dokonce v r. 1113 odmítá nabízené biskupství v Cambrai. Prochází vnitřní proměnou a v r. 1115 definitivně opouští Jindřichův dvůr. Ne nadarmo se říká, že od hlavy k srdci je vzdálenost zhruba jedné stopy, ale ve skutečnosti je to dlouhá a klopotná cesta. Tu on v r. 1111 započal a dokončil při onom známém pádu z koně, když před ním do země udeřil blesk. Stalo se to na cestě do vestfálského Wredenu (německy Frieden, tj. mír, pokoj – jako by symbolicky spěchal k tomu, co mu doposud chybělo...). Když se probíral z omráčení, vnímal, jak je konfrontován se svým dosavadním nedobrým životem a je vyzván slovy žalmisty, aby opustil zlé a činil dobré. Byl to tak silný zážitek, že se do Xanten vrací už jako nový člověk. Obrácení pak ještě završuje pobytem v benediktinském klášteře, studuje pilně svaté texty, a hlavně v dokonalé lítosti prolévá slzy očišťující a uzdravující jeho duši. V prosinci r. 1115 žádá kolínského biskupa o možnost stát se v jediný

den jáhnem i přijmout kněžské svěcení. Biskup je nejprve udiven, váhá, ale pak v jeho naléhání rozpoznává Boží vůli a svoluje. Primici slouží sv. Norbert už na Hromnice 1116. Když si pomyslím, jak se z takového, jak bychom dnes řekli, floutka, nebránícího se žádným rozmařilostem a radovánkám, stává muž vynikající pokorou, sebeodříkáním, hlubokou úctou k eucharistii, muž s touhou šířit evangelium, který na svých apoštolských cestách jako nositel pokoje smiřuje lidi, uzdravuje, a dokonce křísí zemřelé, je to nesmírně povzbuzující pro nás všechny. Nikdy není pozdě na obrácení. Ať už jsme mladí nebo staří, ať už máme za sebou cokoli, vždycky můžeme udělat nějaký ten krok k dobrému, vždycky bude co vylepšovat. I u toho, kdo se cítí být dokonalým. Obrácení sv. Norberta je velice povzbuzující také pro ty, kterým bere odvalu pohled na dlouhý výčet hříchů na jejich kontě a myslí si, že svatost nemůže být nikdy pro ně. Může! Protože Bůh, když budeme prosit anebo mu necháme alespoň malinko přiotevřené dveře, aby mohl vstoupit do toho, s čím třeba už léta marně bojujeme, může v našem životě změnit úplně všechno a Norbert je toho důkazem.

Úžasná je také ta skutečnost, jak velice mocně může v našich životech působit naše rozhodnutí dát se do služeb Bohu, tj. dát se do služeb lásky. Bratři kanovníci v Prémontré, kteří se postupně k Norbertovi přidávali, nepotřebovali k životu téměř nic. Při budování svého obydlí vykonávali těžkou práci, přičemž jedli jen tvrdý chléb, pili vodu z potoka, pěstovali si zeleninu, kterou v době nouze nahrazovali třeba jen lupením. Později měli občas ryby, maso dostávali jen vážně nemocní. Chodili v nebarveném, hrubém řeholním obleku, odolávali v něm zimě i horku bez stížností, pracovali mlčky, hodně se modlili, pěstovali chórový zpěv, byli

jedné mysli a jednoho srdce po vzoru prvotní církve v Jeruzalémě. Skoro neustále se postili a cvičili se v sebezáporu. Přesto se cítili velmi šťastni a jejich život přitahoval mnoho lidí, a to i ze šlechtických rodů, kteří dobrovolně měnili přepych za bídu, protože tady mohli zakoušet Boží blízkost v lásce a vlídné pozornosti bratří. Seběmenší provinění vůči sobě navzájem pokorně vyznávali na kolenou před celou komunitou. Pomáhali si navzájem, o všechno se dělili. I v tomhle všem ať se více podobáme Norbertovi. Ve vzájemné úctě,

přátelství, pokoře a odpouštění, ve skromnosti, štědrosti a pohostinnosti, v tichosti a radosti z modlitby, a hlavně z Kristovy přítomnosti v Eucharistii. Ta je naší největší silou a sv. Norbert byl ochoten spíše položit život, než aby byla znesvěcena být jen jediná kapka drahocenné Kristovy Krve. Kéž je i pro nás podle Norbertova vzoru vždycky tím nejdražším, co máme tady na zemi. A ať my, premonstráti, žijeme v míru a bratrské lásce ještě mnoho let!

P. Jáchym Jaroslav Šimek, O.Praem., opat

Milovaní farníci, drazí čtenáři!

Tajemství Vánoc a atmosféra vánočních dní, jen málokterého člověka zanechá chladným, a bez emocí. Vánoce jsou časem, kdy se člověk stává vnitřně citlivějším, pozornějším, a i samotným faktem obdarovávání se, projevujeme naši lásku a pozornost lidem, které máme rádi.

Francouzský spisovatel Christian Bobin vnímá Vánoce „jako čas, kdy přichází Dítě, které nám komplikuje život“.

Když se blíže podíváme na toto Dítě, je to skutečně tak.

Jakoby mělo dar všechno komplikovat. Už před svým narozením zkomplikovalo život nejméně dvěma lidem a po narození pokračuje dále. Komplikovaný byl i jeho příchod.

*Očekával se lesk a sláva, a On přišel ve tmě a v tichu.
Očekávala se síla a moc, a přišla jeho bezbrannost.
Očekávala se výjimečnost, a přišla jednoduchost.
Očekávala se velikost, a přišla malost.
Očekávalo se příjemné překvapení, a přišel nepříjemný šok a zklamání.*

Říká se, že Vánoce nejlépe pochopíme tehdy, když si budeme připomínat jednu zvláštní skutečnost. Ježíš přišel na tento svět nahý a i takový z něho odcházel.

Je to zvláštní podoba jeslí a kříže, avšak s různou reakcí. U jeslí se člověk rozněží a u kříže se zděsí.

K čemu nás tedy chtějí vánoční svátky pozvat? Chtějí nám připomenout, že Bůh, i dnes bude přicházet v noci a tichu našich životů. Že není nutné ho vyhledávat ve výjimečných situacích, ale dokázat ho poznat v tváři dítěte a rovněž i ve tváři zničeného člověka.

V neposlední řadě nám nahota jeslí a kříže připomíná, že se máme dělit s druhými tak, aby nám na konci života nic nezůstalo.

Přeji nám všem, milostiplné a požehnané vánoční svátky, kdy my sami, se opět staneme aktéry toho, jaký život čeká Krista v našem srdci a světě.

Váš P. Siard Dušan Sklenka, O. Praem.

POSELSTVÍ GENERÁLNÍHO OPATA K ZAHÁJENÍ JUBILEJNÍHO ROKU

Jubileum je připomínka události, která se stala před tzv. kulatým počtem let. Slavné sliby svatého Norberta a jeho prvních následovníků na slavnost Narození Páně roku 1121 je počátkem historie, která trvá už devět století. Ve shodě s mottem naší generální kapituly v roce 2018 (Nativitas Christi, Nativitas Ordinis) můžeme říci, že v den, kdy se mezi námi narodilo Slovo, se také náš řád stal institucionalizovanou skutečností. Oba životopisy svatého Norberta uvádějí, že první premonstráti složili své slavné sliby podle řehole sv. Augustina o slavnosti Narození Páně.

Životopisy připomínají diskuzi v komunitě o tom, jaký způsob života si zvolí k následování. "Někteří z těch, kdo následovali Norberta, byli přesvědčeni, že nepotřebují pro život žádný řád ani pravidla, protože jim stačí ke spáse to, co slyší od něj." Ale svatý Norbert věděl, zřejmě ze zkušenosti, "že bez řádu, bez pravidel a bez nauky Otců se nedají apoštolské a evangelní zásady zachovávat dokonale." Životopisy zaznamenávají různé možnosti, které si Norbertovi následovníci mohli pro svůj život zvolit. Přijmou zásady, kterými se řídí cisterciáci? Nebo založí poustevnickou kolonii? O svatém Norbertovi se říká: "Rozvažoval o tom všem ve svém srdci, a aby se nezdálo, že zrazuje kanonickou profesi, jíž byl on i ti, kdo chtěli žít s ním, zasvěcení od svého mládí, nařídil Norbert, že bude přijata řehole, kterou ustanovil pro své následovníky blažený Augustin." Norbert tak ze svých následovníků jednoznačně udělal řeholní kanovníky, a obnovil tak a radikalizoval již existující způsob života. Volba řehole svatého Augustina je navíc ospravedlněna tím, že Norbert byl přesvědčený, že tato řehole nařizovala a obnovovala apoštolský způsob života, kterým žil Kristus a apoštolové a který pak pokračoval v prvotní církvi. Významná je poslední věta: "(Norbert) nyní doufal, že bude žít apoštolský způsob života, ke kterému se zavazoval ve svých kázáních."

Rozhodnutí svatého Norberta a jeho následovníků obnovit svůj kanonický závazek vychází ze stejné myšlenky jako naše motto pro toto jubileum: "S Bohem mezi lidmi". Stále mám na paměti setkání, na kterém jsme se pro ně rozhodli. Původní verze byla ve skutečnosti v němčině: "Mit Gott bei den Menschen". Angličtina neodráží úplně intimitu a blízkost vyjádřenou německou předložkou "bei". Mohli bychom být v pokušení číst toto motto s odkazem na "vita mixta", kde má své místo jak kontemplace, tak činnost. Toto chápání by nebylo zcela špatné, naznačovalo by však dualismus či dokonce protiklad mezi dvěma způsoby života. Když jsme s lidmi, jsme zároveň i s Bohem. Můžeme Ho hledat a nacházet všude. Naplněním pastorační činnosti by bylo nalézt Boha s lidmi jako "Boha s námi", Immanuela. Z tohoto pohledu můžeme dát význam skutečnosti, že sliby prvních premonstrátů se konaly o slavnosti Narození Páně.

V životopisu se slavnost Narození Páně jako datum, kdy následovníci svatého Norberta složili své sliby, zmiňuje velmi lakonicky: "Pod tuto řeholi se pak o slavnosti Narození Páně jeho následovníci jeden po druhém dobrovolně zapsali do města blažené věčnosti." Oslava Ježíšova narození se za vyprávěním o diskuzi nad řeholí a jejím výkladem téměř vytrácí. Zvláštní význam Vánoc jako dne složení prvních slibů v Premontre se zvyrazňuje až později. V mnoha opatstvích nacházíme malby, v jejichž centru jsou jesličky s novorozencem Ježíškem. Svatý Norbert a jeho společníci tuto scénu narození kontemplují. Kolem jeslíček jsou odložené symboly jejich světské slávy, jejich koruny, erby a žezla. Krásným příkladem takového obrazu je reprodukce od Antonína Stevense na pozvánce k slavnostnímu zahájení jubilea 28. listopadu na Strahově.

Boží pokora a jeho ohromující láska nás zvou k tomu, abychom se odzbrojili a stali se lidmi jako on, pokornými a prostými do té míry, že budeme také moci být skutečně “mezi lidmi”. Tato exegeze našich řeholních slibů je dalším rozvinutím oddanosti prvních premonstrátů, kteří považovali Ježíšův život s apoštoly za vzor svého vlastního života ve společenství i mimo ně coby kazatelů a pastýřů. Život v jednoduchosti považovali za základ efektivní pastorační činnosti. Neexistuje výmluvnější vzor odzbrojující jednoduchosti, než jakou je scéna narození.

Slovo “jubileum” má hluboké biblické kořeny. V 25. kapitole knihy Leviticus se jubilejní rok popisuje jako rok nápravy a obnovy, jako období, v němž si Boží lid připomíná milost, která jim byla udělena. Kéž nám tato oslava pomůže znovu objevit kořeny našeho společného povolání.

*Bože, náš Otče,
Tys ve své věčné moudrosti a nekonečné lásce povolal svatého Norberta, aby spolupracoval ve své době na obnově církve.
Inspirovaný příkladem prvních křesťanů toužil následovat Pána ve stopách apoštolů, žít život ve společenství a hlásat lidem radostnou zvěst.
V roce 1121 si svatý Norbert vybral Prémontré jako první centrum obnoveného kanonického života a bílý hábit jako symbol Vzkříšení.
S vděčností slavíme 900. jubileum naší přítomnosti a pokorné služby v církvi.
Dej, ať s hořícím a štědrým srdcem vytváříme centra tvé lásky na tomto světě.
Vylej do našich komunit lásku svého Svatého Ducha, aby mohly obejmout všechny přetéající bliženskou láskou.
Skrze Krista, našeho Pána. Amen.*

(Modlitba z dopisu generálního opata Thomase Handgratingera)

Požehnané jubileum a Veselé Vánoce,

Váš Jos Wouters O.Praem, generální opat

LETOS JSME SE NA CHVÍLI ROZLOUČILI S...

Čas plyne. Když někdo zemře, vzpomínáme spíš na to dobré. A tak je to správně. Nyní jsme my ti, co jsme plni síly. Být plný síly u Nebeského Otce znamená zvítězit nad Zlem, které, útočí proti našim bližním. Jsme jeho děti, křesťané! Nebeský Otec ví, co je to totální nemohoucnost. Nemohoucnost ve smrti. Viděl takto svého Syna. Totálně nemohoucího. Jako my dnes na první

pohled vidíme rakev a své zemřelé. Ale třetího dne Otec vzkřísil Syna. Protože On jediný je silný. Těžko se nám překračuje v myšlenkách stín smrti. Musí přijít Kristus. Ježíš. A říct se sv. Pavlem: „ Smrti, kde pak je tvé vítězství, kde pak je tvůj bodec?“ Smrti, prohrála jsi. Jsi definitivně mrtvá. Protože Kristus...“ Odpočinutí věčné dej jim, Pane...”

MARIE KŘIKAVOVÁ roz. BUBNOVÁ
Zemřela 18.11.2020 ve věku 84 let,
rozloučili jsme se s ní 21.11.2020.

MARIE ŘÍHOVÁ, roz. PŘÍHONSKÁ
Zemřela 12.8. 2020 ve věku 83 let,
pohřbena byla 18.8. 2020 v Želivě.

MILUŠE KREJČÍ, Terciářka želivského kláštera
zemřela 15.4. 2020 ve věku 64 let. Pohřbena byla
ve Velkém Meziříčí 18. dubna 2020.

BRONISLAV IGNÁC KRAMÁŘ, Emeritní opat
Zemřel 20.6. 2020 ve věku 74 let, byl pohřben ve
Slovenské Nové Vsi 25.6. 2020.

Zveřejňujeme s laskavým svolením šéfredaktora

Před třemi lety proběhla generální kapitula řádu, kde jsme začali všichni společně připravovat Jubilejní rok - oslavy 900 let založení našeho řádu. Ve světě je momentálně kolem padesát samostatných mužských a ženských klášterů – kanonií. A na té generální kapitule se domluvil celosvětový program. Mimo jiné tam bylo ustanoveno, že oslavy po celém světě začnou první adventní nedělí v roce 2020. A řádový jubilejní rok skončí slavností Křtu Páně (9.2.) v roce 2022. Česká republika bude centrem oslav, protože oficiálně se Jubilejní rok začne v Praze na Strahově, kde se nacházejí ostatky zakladatele, sv. Norberta. Mnozí premonstráti budou do Prahy putovat. Jedním ze záměrů je uskutečnit pouť do míst, kde svatý Norbert působil. Třeba na místo, kde byl postaven vůbec první klášter premonstrátů. Dnes se tam sice nachází již mnoho let psychiatrická léčebna, ale dosud v těch místech stojí jedna původní zeď. Domluveno tedy je, že tam budou moci připutovat premostráti ze všech koutů světa, a bude jim umožněno sloužit v těch místech, které se nachází ve francouzském Prémontre, bohoslužbu. Podle názvu místa vzniklo pojmenování řádu.

Proč začínají vaše jubilejní oslavy právě adventem?

Protože náš řád je vlastně vánočním darem. Sv. Norbert byl zpočátku potulným kazatelem a první klášter založil v údolí Prémontre, kde první premonstráti složili své sliby právě o Vánocích, na Boží Hod vánoční. Proto můžeme stručně říct, že s narozením Krista se rodí také náš řád: Nativitas Christi – Nativitas Ordinis. Do jubilejního roku jsme tedy celosvětově zahrnuli dvě vánoční období. Devítisté výročí je přesně 25.12. 2021.

Když jde o celosvětové připomenutí založení řádu, jaké celořádové akce jsou připraveny?

Připravuje se celořádové setkání opatů, sester premonstrátek, setkání noviců a studentů. Ve spolupráci se strahovskou kanonií se organizuje putovní výstava o všech kláštorech, která se dostane i do některých evropských míst. A pak v jednotlivých zemích budou místní kláštery organizovat svoje akce. Náš generální opat říká, že některé události, které prožijeme, se zapisují do jakéhosi DNA dějin kláštera. Zkrátka radikálně ovlivní naši existenci. Míni tím třeba skutečnost, že z želivského kláštera se stal internační tábor pro kněze a řeholníky, kteří tu nemohli vstoupit ani do kostela. Z kláštera se stalo vězení. A tak naše kanonie zapůjčí do mezinárodní výstavy monstranci z plechovek od okurek, kterou si kněží v padesátých letech vyrobili, když nemohli vstoupit do sakristie.

Jak se bude slavit v místní cirkárii? Každý klášter, ať mužský nebo ženský, si vybral termín, jubileum oslaví místně. A na ten termín se k němu sjedou řeholníci z ostatních klášterů v naší zemi. Tím se všichni i více poznáme. My se mnozí sice vzájemně známe, ale každý klášter funguje naprosto samostatně. Tohle bude velká příležitost spojit síly.

A nějaké společné aktivity s přesahem do společnosti budou?

Za každý klášter je vybrán jeden koordinátor celonárodních oslav. A tito koordinátoři připravili jubilejní stolní kalendář, připravena je i publikace, ve které se chceme zamýšlet nad našimi řádovými sliby, které máme až na několik odlišností společné se sestrami premonstrátkami v Doksanech a Kongregací sester premonstrátek na Svatém Kopečku u Olomouce. Vznikne i řada suvenýrů pro návštěvníky klášterů.

Premonstrátky v Doksanech jsou ale klauzurované. Jak ty budou moci s ostatními kláštery slavit společně?

My tam za nimi pojedeme a možná jejich matka představená se zúčastní některých akcí. V Doksanech je naplánována oslava v září 2021 a všichni z klášterů se tam chceme sejít.

Co je stěžejní záležitostí celých oslav?

Vlastně jde o připomínku vnější a vnitřní. Vnější slavením chceme veřejnosti připomenout, že existujeme, chceme upozornit na to, že kromě strahovského a želivského kláštera existují také kláštery v Nové Říši a v Teplé, že existují naše klauzurované sestry v Doksanech, která tam žijí již od příchodu premonstrátů do českých zemí a že na Svatém Kopečku žijí sestry, které tam od počátku 20. století slouží lidem. Zapomenout nesmíme ani na naše terciáře, což jsou přátelé toho kterého kláštera. Je to přece zázrak, že ve světě a především v českých zemích působíme již téměř 900 let!

Je to asi velké bohatství, když má řád mužskou i ženskou větev. Ano, a já o tom moc rád mluvím. Nám mužům je vlastní budovat, stavět, chceme za sebou vidět výsledky. Ženy se naopak dívají na věci zevnitř. A tak je to i v případě našich oslav. Jak poznamenala jedna naše sestra, neměli bychom se vším tím vyčerpat, abysme pak po jejich skončení nemuseli říct, že jsme rádi, že je to vše za námi. Proto se chceme v rámci našich klášterů zaměřit na naši obnovu zevnitř. Kdo jsme, co jsme, proč by premonstráti měli fungovat i v 21. století, co můžeme přinést do tohoto světa. Proto se chceme zaměřit na naše sliby, co jsme vlastně Pánu Bohu slíbili a jestli svoje sliby plníme.

Slavit budete tedy postupně ve všech premonstrátských domech. Kdy přijde řada na Želiv?

K nám se všichni sjedou na Pout' smíření, kterou každoročně slavíme kolem 13.8. V roce 2021 by to bylo 7.8. Poutní slavnost povede

olomoucký arcibiskup. On totiž olomoucký biskup Jindřich Zdík (1083 – 1150), spolu se Soběslavem I. z rodu Přemyslovců, náš želivský klášter založil. Biskup Zdík se poprvé setkal s premonstráty, když byl podruhé na pouti ve Svaté zemi. Po tomto setkání se rozhodnul do českých zemí premonstráty povolát. Ti tedy přišli v r. 1143 na Strahov a v r. 1149 i do Želivu. Ženská větev našeho řádu přišla do Doksan hned v r. 1143. Proto zveme na slavnost Zdikova pokračovatele arcibiskupa Jana Graubnera.

Budete nějak slavit vaše řádové výročí i s ostatními řeholníky v diecézi?

Ano. Vyzvali jsme naše kláštery, aby po domluvě s biskupy, na jejichž správním území působí, pozvali všechny zasvěcené osoby na den zasvěceného života 2.2. do klášterů, kdy by si všichni naše výročí připomněli. Oficiálně začínají všechny oslavy na první neděli adventní ve strahovském klášteře. Pak následují v každém klášteře vlastní oslavy jubilea.

A co vaši farníci a Boží lid vůbec? Jak s nimi budete sdílet výročí?

Připravuje se Želivské kulturní léto s pestrým programem. Plánovali jsme se aktivně zúčastnit celostátního setkání mládeže v Hradci Králové, představit náš řád. Kde jinde bychom měli být než mezi mladými. Ukázat, že tu žijeme i v dnešním světě. A zpropagovat více kláštery v Nové Říši a v Teplé. Vždyť i většina strahovských bratří říká, že po revoluci vůbec nevěděli, že jsou v zemi mimo strahovského i další kláštery. Bohužel setkání je přeloženo kvůli pandemii až na rok 2022.

Vaše řádové domy žijí podle stejných pravidel, stejné řehole. Přesto má každý klášter úplně jiného ducha.

Naše hlavní pilíře jsou eucharistická a mariánská úcta, apoštolát, slavnostní liturgie. Ale to jsou stejné věci jako v jiných řádech. Papež Jan Pavel II. vyzval řády,

a zvláště ty staré, aby aktualizovali svoje poslání, aby hledali co je potřeba přinést do kraje, kde se klášter nachází. Náš želivský klášter je de facto na hranicích několika diecézí: pražské, brněnské, královéhradecké a českobudějovické. Široko daleko není tak veliký klášter jako v Želivu. Mladí lidé jsou pro nás důležití. Proto jsme pro ně upravili i jednu část kláštera na mládežnické centrum. Pořádáme pro ně tábory a celoročně víkendové pobyty. Také jiné farnosti si v našem areálu pořádají svoje farní tábory. Máme pro diecéze výhodnou polohu, protože diecézní centra mládeže jsou od nás velmi daleko.

Jak se vám daří vaše aktivity propagovat, dostat je mezi farnosti?

To je oblast, které se musíme ještě více věnovat. Ale třeba na jubileum jsme vytvořili webové stránky www.premonstrati2021.cz. Na nich budou zveřejňovány akce, texty k našemu jubilejnímu roku a třeba i poselství generálního opata. Využíváme i službu facebooku, kde máme profil Premonstráti v Čechách a na Slovensku.

Kolik má želivská kanonie řádových členů?

Celkově nás k Želivu patří 33. V klášteře nás ale žije 7. Máme jednoho studenta, který ukončil noviciát a nastoupil na Teologickou fakultu. Do toho celkového čísla patří i ti bratři, kteří skládali sliby ještě za komunismu za opata Víta Tajovského. Jsou to staří bratři, kteří žijí třeba na Slovensku a vedou terciářské středisko. Jde například o bratry, kteří nikdy nezažili řádový komunitní způsob život, a bylo by pro ně těžké se do komunity zařadit, protože nikdy neprošli řádovou komunitní formací. Naším přáním je, aby většina našich bratří byla kolem želivského kláštera, aby nebyli určeni ke službě ve farnostech hodně vzdálených od Želivu. Když je řeholní kněz v pastoraci daleko od svého

kláštera, nemá s komunitou bratří potřebný úzký kontakt. Ano, my máme žít v pastoraci, ale měli bychom se pak v domovském klášteře scházet na společných modlitbách a aktivitách. Žít ve společenství není jednoduché, neustále se naráží na chyby vlastní i těch druhých. Řeholník pak musí pracovat se svým vztekem, musí si hlídat, aby nezahořknul, neustále musí vstupovat do odpuštění, které má být celoživotním stylem života. A když řeholník žije sám někde na faře, velmi rychle si na to zvykne a nechce se mu pak již třeba i z pohodlnosti podstupovat všechny ty vnitřní duchovní boje, které neustále svádíme my, kteří žijeme pospolu v klášteře.

Želivský areál je obrovský. Jak se vám ho daří „uživit“?

Dostali jsme do správy jako dědictví velký objekt. Dědictví je dar a musí se s ním umět zacházet. Neustále hledáme způsoby, jak uživit nejen sebe, ale především padesát zaměstnanců. Jen těch střeš na budovách... A do toho kůrovec a koronavirus! Ale při těch všech starostech nesmíme zapomenout na to, proč jsme tady, kde je náš cíl. Jsou to pokušení, kdy se každý křesťan může ztratit na své cestě. Dábel má svoji taktiku. My můžeme ztrácet čas i při na venek pěkných aktivitách, které však nemusí tvořit naši podstatu. Mám s tím osobní zkušenost. Když jsem začínal před lety v Želivu jako administrátor farnosti, řekl mi po čase jeden spolubratr, že jsem dobrým správcem farnosti ale mizerným řeholníkem. Mě se to tenkrát vnitřně velmi dotknulo. Měl pravdu. Hodně jsem tehdy pracoval v pastoraci, ale jaksi jsem pozapomněl, že žiju v klášteře, že musím žít také komunitním životem. A to se může řeholníkům stát. Ale ono se to dá hezky skloubit, dá se žít obě roviny vyváženě.

Komunitní formace asi není vždy jednoduchá. Je k tomu třeba ze strany formujících zkušenost a moudrost. Mladého kandidáta, který se

připravuje na slavné sliby je potřeba otcovsky doprovázet. Ve správnou chvíli mu je třeba i domluvit, aby zapadnul do naší spirituality. Ale je potřeba být také ve správnou chvíli ticho, protože může v některé oblasti přinést do kláštera něco nového, co třeba my tak dobře neumíme.

Co dnešní člověk hledá v klášteře?

To je přesně ta otázka, kterou si chceme s našich domech klást v rámci premonstrátského jubilea. Proč by k nám měli chtít jít současní mladí lidé? Máme stejné problémy jako lidé za zdmi kláštera, jsme stejně hříšní. I my se umíme v klášteře pohádat, umíme se zranit a musíme si umět odpouštět. V tom jsme úplně stejní. Jsou dny, kdy to i v naší komunitě zaskřípe. Jak říká jeden náš bratr snoubencům: Vy budete dva, ale nás je tady v klášteře sedm a každý je jiný. Je ale úžasné, že každý z nás hledáme a jdeme za stejným cílem společně. Největším luxusem, jaký si můžeme dopřát, jsou vztahy. Klademe si tedy otázku, co hledá mladý člověk v klášteře.

A co tedy podle vás hledá?

Především otce. A to nejen mladý muž, který by chtěl k nám vstoupit. Ale každý muž, který přijde na bohoslužbu či duchovní rozhovor. Otec je ten, který staví na nohy. Ježíš v nejtěžších chvílích svého života věděl, že za ním jeho Otec stojí, že je jeho oporou, že mu dává identitu. Tuto naději bychom my kněží měli lidem dávat. My ale někdy lidi zahrneme vinou, hanbou a strachem. Ale Ježíš dělal přesný opak. On zbavoval lidi viny, hanby a strachu. Nakopnul lidi do nového života. My kněží nesmíme podlehnout pokušení stát se guru. Když budou od nás lidé slyšet evangelium, budou k nám přicházet. My kněží dáváme často lidem dobrou radu, místo toho, abychom jim podali dobrou zprávu. Dobrá rada se týká budoucnosti. Dobrá zpráva je něco, co se již stalo a úplně mění okolnosti naší přítomnosti. Již nyní.

Co vás osobně přivedlo do řehole?

Znal jsem Krista ukřižovaného, ale ne vzkříšeného. Pro mě byl Ježíš přítelem v kříži. Už na základní škole jsem věděl, že chci být knězem. Fascinovalo mě to. Dnes vím, že jsem podvědomě hledal tátu. Byl jsem duchovní sirotek, neměl jsem Boha za otce. Znal jsem Krista, neznal jsem Boha Otce. Každé povolání má nádherný vývoj, když naše tma přijme Světlo, tak naše tma bude prozářena.

Jste poměrně mladý převor. Asi to není jednoduchá služba.

Byl jsem do funkce hozen jako do vody. Převora si jmenuje opat. A měl by to být někdo, koho komunita jako převora přijme. Na počátku, když nemá člověk třeba zkušenost s vedením jiných, tak chce každému vyhovět. Kdo má službu, má ale také zodpovědnost. S tím souvisí rozhodování o věcech, občas dojde i k nepopulárním rozhodnutím. Nebo když nejsou zrovna nejlepší možnosti nebo neexistuje ideální řešení a rozhodnout se přesto musí. O tom by uměli povídat všichni, co jsou v církvi v nějaké vedoucí pozici. Od papeže přes biskupy až po kněze ve farnostech. Jsme slabí, nejsme dokonalí, a přesto musíme rozhodnout. Musíme unést, že se naše rozhodnutí nemusí každému líbit. To je na tom možná nejtěžší, když je vedle člověk, který neustále kritizuje. Je to o pokoře. A já dnes už kritiku považuji za poklad. Přestože jsem někdy kvůli kritice našťvaný, protože mám pocit, že dotyčný má málo empatie nebo si nenechá věc vysvětlit. Rozhodně je dobré mít neustále nastavené zrcadlo.

V posledních letech prochází areál kláštera velkou revitalizací.

V roce 2021 to bude třicet, co se do Želiva premonstráti vrátili. Tehdy nám stávající psychiatrická léčebna uvolnila jedno patro. Vypadalo to tady všude jako v nemocnici.

Tehdy byl klášter jen budovy, neměl ještě žádné zázemí – pole a lesy. Neměl z čeho žít. Jediný příjem byl z ubytování skupin za často dobrovolný příspěvek. Neměli jsme dlouho ani žádnou možnost státních dotací na opravu kláštera, přesto se nám podařilo opravit kostel, kde je dnes nový obětní stůl. Až před dvanácti lety, když byl areál zařazen mezi kulturní památky, se situace obrátila. Od té doby se díky financím i z EU podařily opravit ambity kláštera, zřídit výstavní prostory, probíhá renovace fasád a výměna oken. Hned po restitucích jsme vybudovali lepší ubytování hotelového typu, zařídili jsme restauraci a dobudovali jsme pivovar. Tyhle tři složky, včetně lesního hospodaření, by v budoucnu měly zabezpečit celkovou správu objektu. Rádi bychom proměnili klášter v místo setkávání, aby se stalo evangelizačním centrem. Provozujeme sice hotel, ale v plánu máme vybudovat poutní dům. A na soutoku Trnavy a Želivky, v místě areálu pily, bychom chtěli vybudovat zařízení typu domova důchodců či hospicu. To je naše velká touha. Zapomenout nesmím ani na plánovanou evangelizační zahradu. Vyměnit musíme také socialistické betonové tašky na střeše konventu, které jsou velmi těžké a zatěžují krovy. Čeká nás rovněž rekonstrukce barokní knihovny.

Zasáhla vás do plánů pandemie koronaviru?

Veškeré investice nyní koronavir společně s kůrovcovou kalamitou zastavili. Cena dřeva spadla šíleně. Nám se povedlo vybudovat restauraci, hotel a pivovar jen díky navráceným lesům v restitucích. Teď musíme brzdit.

Považujete něco za absolutní neúspěch?

Za velký neúspěch považuji, že i po třiceti letech od změny poměrů jsou naši bratři stále rozptýleni ve velké vzdálenosti od našeho kláštera.

Jak se hledá ten správný balanc mezi duchovním životem a ryze praktickými, často tvrdě ekonomickými záležitostmi?

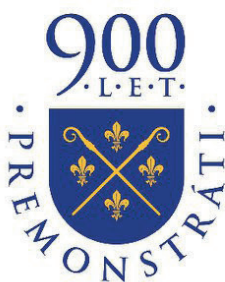
V první řadě jsme kněží a řeholníci. To je nutné mít neustále před očima. Stačí, když zajdu na ekonomické oddělení kláštera a velmi rychle lze zapomenout, že jsem řeholní kněz. Zavalí mě tam tolik problémů s lidmi, že je to na zbláznění. Musím si v takové chvíli rázně připomenout, že jsem kněz a že Pán Ježíš byl taky chudý, nic se nestane, hlavně, že jsem knězem. To je moje obranná zeď. Vždyť co je cílem našeho kláštera? Kdo nad ním stojí? Hospodin! Když si toto uvědomím, mohu si vydechnout.

A kde nad tím veškerým želivským konáním stojí Panna Maria?

Učí nás pokoře. Maria, pokorná žena, která přijala Krista. Je to tak jednoduché. Jen pokorný člověk může přijmout, když má prázdné ruce. Pyšný člověk nic nepotřebuje, nezavolá o pomoc, nepřizná se, že potřebuje pomoc Spasitele. Panna Maria je velká učitelka, a to nejen ve velkém klášteře.

Rozhovor vedl Pavel Sršeň, šéfredaktor časopisu Adalbert.

MOŽNOST ZÍSKÁNÍ PLNOMOCNÝCH ODPUSTKŮ V JUBILEJNÍM ROCE OSLAV 900 LET OD ZALOŽENÍ PREMONSTRÁTSKÉHO ŘÁDU

Generální opat řádu Jos Wouters požádal Svatého otce Františka o udělení možnosti získávat plnomocné odpustky při oslavách jubilejního roku, ve kterém si budeme připomínat 900 let od založení premonstrátského řádu.

O slavnosti Narození Páně, 25. prosince roku 1121, založil svatý Norbert řád řeholních kanovníků s řeholí svatého Augustina. Aby nastávající výročí bylo důstojně oslaveno, budou v kostelích konány slavnostní obřady a jiné zbožné aktivity
od 1. neděle adventní 2020 do svátku Křtu Páně 2022.

Proto v tomto období

od 29. listopadu 2020 do 9. ledna 2022

bude možné získat plnomocné odpustky
při splnění následujících podmínek:

1) SVATÁ ZPOVĚĎ

2) PŘIJETÍ EUCHARISTIE

3) MODLITBA NA ÚMYSL SVATÉHO OTCE

**4) NÁVŠTĚVA PREMONSTRÁTSKÉHO KOSTELA,
KAPLE NEBO ORATOŘE**

K získání plnomocných odpustků je třeba jako poutník navštívit kostel, kapli nebo oratoř patřící nebo duchovně spravované řádem premonstrátů.

5) ÚČAST NA OBŘADECH ČI MODLITBA

Je třeba se v premonstrátském kostele, kapli či oratoři zúčastnit obřadů nebo se alespoň po vhodný čas věnovat pokorné modlitbě za obrácení hříšníků, získání kněžských a řeholních povolání a ochranu institutu lidské rodiny.

6) MODLITBA

Dále je třeba se při návštěvě kostela, kaple nebo oratoře pomodlit **Otče náš**, **Zdrávas Maria** (nebo jiné vzývání Panny Marie), **Věřím v Boha** a invokaci: **Svatý Norberte, oroduj za nás** (nebo jiné vzývání sv. Norberta).

PLÁN AKCÍ NA ROK 2021

2.2. 2021	Den zasvěceného života v Želivě 9:30 Mše svatá s biskupem Janem Vokálem Konference v Českém nebi
6.2. 2021	Prvosobotní duchovní obnova s Maxem Kašparů Přednáška na téma: Mezigenerační vztahy
27.2. 2021	09:00 – 17:00 Příprava na manželství I.
6.3. 2021	Prvosobotní duchovní obnova s Maxem Kašparů Přednáška na téma: Pět nemocí současné rodiny
7.3. 2021	14:00 – 17:00 Příprava na manželství II.
13.3. 2021	09:00 – 17:00 Příprava na manželství III.
19.-21.3. 2021	víkend s týmem žeLIVE
25.-30.3. 2021	duchovní cvičení Návrat domů s Jeffem Scaldwellem
11.4. 2021	14:00 – 17:00 Příprava na manželství IV.
16.-18.4. 2021	Víkendovka pro děti
22.-27.4. 2021	duchovní cvičení Hoxarovi – Otcovo srdce
29.4. – 2.5.2021	Slovenští terciáři se sestrou Juliánou
14.5. 2021	30 let od návratu želivských premonstrátů do kláštera po komunismu
5.6. 2021	Prvosobotní duchovní obnova
25.-26.6. 2021	víkend s týmem žeLIVE
12.-17.7. 2021	duchovní cvičení Otcovo srdce pro kněze
20.-25.7. 2021	Letní škola liturgiky
7.8. 2021	Velká oslava devítistého výročí založení premonstrátů v Želivě
od 10:30 do 18:00	Mši svatou v 10:30 hod. oslavuje Mons. Jan Graubner, olomoucký arcibiskup, předseda České biskupské konference
8.-15.8. 2021	Želivský dětský tábor
15.-20.8. 2021	Duchovní cvičení s Karlem Satoriou
27.-29.8. 2021	víkendová Duchovní obnova s Katkou Lachmanovou
5.9. 2021	Poděkování za úrodu při mši v 10:30 hod.
10.-12.9. 2021	Želivská pouť
2.10. 2021	Prvosobotní duchovní obnova
15.-17.10. 2021	víkendovka žeLIVE
26. – 31.10. 2021	duchovní cvičení Návrat domů s Jeffem Scaldwellem
4. – 9.11. 2021	duchovní cvičení s Hoxarovými – Otcovo srdce
7.11. 2021	v plánu Hubertská mše svatá
19.-21.11. 2021	žeLIVE soustředění
4.12. 2021	Prvosobotní duchovní obnova

Změna programu je vyhrazena!

Sledujte naše webové stránky www.zeliv.eu

Facebookový profil: Přátelé želivského kláštera